Lietas Nr. A420358613
Lietas arhīva Nr. A42-00895-14/39

ADMINISTRATĪVĀ RAJONA TIESA

RĪGAS TIESU NAMS

SPRIEDUMS

LATVIJAS TAUTAS VĀRDĀ

Rīgā 2014.gada 17.janvārī

Administratīvā rajona tiesa

šādā sastāvā: tiesnese Kristīne Brokane,

rakstveida procesā izskatīja administratīvo lietu, kas ierosināta pēc /pers. C/ (/personas kods/) pieteikuma par Ieslodzījuma vietu pārvaldes 2013.gada 15.marta lēmuma Nr.1/6.2-M/364 „Par piemērotā disciplinārsoda apstrīdēšanu" atzīšanu par prettiesisku.

Aprakstošā daļa

[1] Ar Brasas cietuma priekšnieka 2013.gada 15.janvāra lēmumu „Par soda piemērošanu notiesātajam" pieteicējam /pers. C/ par Ministru kabineta 2006.gada 30.maija noteikumu Nr.423 ,,Brīvības atņemšanas iestādes iekšējās kārtības noteikumi" (turpmāk – Noteikumi Nr.423) 44.1. un 45.1.apakšpunktā noteikto prasību pārkāpšanu piemērots disciplinārsods – izteikt rājienu. Disciplinārsods pieteicējam izpildīts 2013.gada 15.janvārī.

Nepiekrītot piemērotajam disciplinārsodam, pieteicējs ar sūdzību vērsās augstākā iestādē, vienlaikus arī lūdzot: 1) informēt, kāpēc 2013.gada 8.janvārī pieteicējs netika izsaukts pie Brasas cietuma Medicīnas daļas ārsta; 2) sniegt atbildi uz jautājumu, vai 2013.gada 8.janvārī pieteicējs varēja apmeklēt Rīgas Stila un modes profesionālās vidusskolas nodarbības, ja 2013.gada 7.janvārī viņš bija saslimis un Brasas cietuma Medicīnas daļas ārsts no 2013.gada 9.janvāra noteica viņam gultas režīmu; 3) sniegt atbildi uz jautājumu, vai notiesātais, kas atrodas Brasas cietuma korpusā Nr.1 var patvaļīgi atstāt kameru, korpusu, nodaļas teritoriju.

2013.gada 21.februārī Pārvaldes priekšnieks pieņēma lēmumu Nr.1/6.2-M/364 ,,Par sūdzības izskatīšanas termiņa pagarināšanu", ar kuru nolemts pagarināt sūdzības izskatīšanas termiņu līdz 2013.gada 21.martam.

[2] 2013.gada 15.martā Pārvaldes priekšnieks pieņēma lēmumu Nr.1/6.2-M/364 „Par piemērotā disciplinārsoda apstrīdēšanu" (turpmāk – Lēmums), ar kuru nolemts atzīt par tiesisku Brasas cietuma priekšnieka 2013.gada 15.janvāra lēmumu par soda – izteikt rājienu – piemērošanu pieteicējam.

Lēmums pamatots ar turpmāk norādītiem argumentiem

[2.1] Zemākajā soda izciešanas režīma pakāpē, kurā pieteicējs šobrīd izcieš sodu, notiesātie Medicīnas daļu apmeklē pēc brīvā formā uzrakstīta iesnieguma vai mutvārdos izteikta lūguma par pieņemšanu pie ārsta vai ārsta palīga. Pieprasījumus no rīta saņem dežūrējošais uzraugs un iesniedz Medicīnas daļā, kas noformē notiesāto sarakstu izvešanai uz Medicīnas daļu un iesniedz to cietuma priekšnieka dežūrējošam palīgam. Notiesātie ar akūtām veselības problēmām tiek pieņemti nekavējoties pēc dežūrējošā uzrauga telefoniskas informācijas. Pieteicējs 2013.gada 7.janvārī vērsās pie Brasas cietuma administrācijas ar mutisku lūgumu izsaukt viņu pie ārsta, tomēr vēlāk tai pašā dienā no ārsta apmeklējuma attiecies. Savukārt 2013.gada 9.janvārī no rīta Brasas cietuma Sociālās

rehabilitācijas daļas vecākais inspektors saņēma pieteicēja 2013.gada 8.janvāra rakstisku iesniegumu ar lūgumu pieņemt viņu Medicīnas daļā skarā ar veselības stāvokļa pasliktināšanos. Tūlīt pēc iesnieguma saņemšanas pieteicējs tika iekļauts notiesāto sarakstā izvešanai uz Medicīnas daļu, kur 2013.gada 9.janvārī pieteicējam arī veikta ārsta apskate, pēc kā nozīmēta ārstēšana un gultas režīms no 2013.gada 9.janvāra līdz 2013.gada 11.janvārim. Atbrīvot notiesātos no mācībām pēc medicīniskām indikācijām Brasas cietumā ir tiesīgi Medicīnas daļas darbinieki. 2013.gada 8.janvārī pieteicējs nebija atbrīvots no mācībām sakarā ar sliktu veselības stāvokli, līdz ar to 2013.gada 8.janvārī viņam saskaņā ar Brasas cietuma notiesāto dienas kārtību un Rīgas Stila un modes profesionālās vidusskolas mācību stundu grafiku bija jābūt profesionālās izglītības programmas nodarbībās.

[2.2] Pieteicējs ir iepazīstināts ar notiesātā tiesībām un pienākumiem. Notiesātais ir brīvības atņemšanas iestādei īpaši pakļauta persona, tādēļ tās attiecībām ar cietuma administrāciju ir publiski tiesisks raksturs. Tātad, ja ar publisko tiesību normu (Noteikumiem Nr.423) ir noteikts pienākums ievērot noteikto dienas kārtību, notiesātajam nav tiesību rīkoties pretēji. Konkrētajā gadījumā ar Brasas cietuma priekšnieka 2010.gada 21.septembra rīkojuma Nr.69 pielikumu Nr.1 noteikts, ka no pulksten 09.00 līdz 16.00 notiesātajiem ir mācību laiks. Savukārt ar 2012.gada 3.septembra rīkojuma Nr.245 2.punktu noteikts, ka profesionālās izglītības programmas ar iegūstamo kvalifikāciju ,,Drēbnieks" mācību grupas mācību stundu norises laiks ir darba dienās no pulksten 09.00 līdz 15.50. Šī rīkojuma izraksts ir publiski pieejams mācību telpās uz informācijas stenda, kā arī 1.korpusa katra stāva gaiteņos uz informācijas stenda. Līdz ar to pieteicēja rīcībā, bez attaisnojoša iemesla neapmeklējot nodarbības, saskatāmas soda izciešanas režīma pārkāpuma pazīmes.

[2.3] Pieteicējs arī 2012.gada 12.septembrī ticis disciplināri sodīts par neatrašanos skolas telpā, par ko viņam piemērots disciplinārsods – izteikts rājiens. Ņemot vērā, ka pieteicējs pieļāva soda izciešanas režīma pārkāpumu, kas vērsts uz brīvības atņemšanas iestādē noteiktā režīma un noteikto pienākumu neizpildīšanu, un šāda pārkāpuma nesodīšana var novest pie brīvības atņemšanas iestādē noteiktā režīma neievērošanas arī no citu notiesāto puses, kā arī apstākli, ka pieteicējs pēc iepriekš pieļautā soda izciešanas režīma pārkāpuma nav izdarījis secinājumus un turpina pārkāpt soda izciešanas režīma prasības, pieteicējam piemērotais disciplinārsods ir samērīgs.

[3] 2013.gada 12.aprīlī Administratīvajā rajona tiesā saņemts pieteicēja pieteikums. Pieteikums pamatots ar turpmāk norādītiem argumentiem.

[3.1] Tā kā 2013.gada 6.janvārī pieteicējam sākās sāpes mugurā, viņš uzrakstīja iesniegumu, lūdzot medicīnisku palīdzību sāpju noņemšanai. Ievērojot, ka jebkura veida iesniegumus pieņem vienu reizi dienā pulksten 08.00, iesniegumu pieteicējs nodeva 2013.gada 7.janvārī, tomēr uz medicīnisko daļu izsaukts netika. Lēmumā nepamatoti norādīts, ka pieteicējs sākotnēji iesniegumu iesniedzis mutvārdos. Pamatojoties uz mutvārdu lūgumu, Medicīnas daļa nevienu nepieņem. Praksē pieņemts, ka uz Medicīnas daļu ved nākošajā vai aiznākošajā dienā, līdz ar to pieteicējs 2013.gada 8.janvārī kamerā gaidīja. Tā kā pieteicēju uz Medicīnas daļu neizsauca, viņš 8.janvārī atkārtoti uzrakstīja iesniegumu, nododot to 9.janvārī. Pieteicējs nebija attiecies apmeklēt ārstu, bet pieļauj, ka šāda „atteikšanās" notiek tādējādi, ka cietuma amatpersona vienkārši ieraksta ieslodzīto izvešanas talonā ,,atteicās", lai uzraugam ar 100-120 kg svaru un aizdusu nebūtu nepārtraukti jāpārvietojas pa kāpnēm uz ceturto stāvu, nodrošinot izvešanas procedūru vismaz 5-10 ieslodzītajiem dienā.

[3.2] Pārvalde patvaļīgi interpretē Noteikumu Nr.423 44.1.apakšpunktu. No Noteikumu Nr.423 1.pielikuma redzams, ka personīgā laikā pieteicējam ir tiesības apmeklēt arodskolu. Līdz ar to nav saprotams, kādēļ pieteicēju soda par viņa tiesībām. Neviens normatīvais akts neparedz sodīt par to, ka ieslodzītais nav ieradies uz arodkursiem. Skolai par pieteicēju sūdzību nebija.

[3.3] Tāpat nav saprotams, kur un kādā veidā pieteicējs ir patvaļīgi atstājis nodaļas (iecirkņa) teritoriju. Pieteicējs 24 stundas diennaktī atrodas zemākā režīma pakāpē slēgtā kamerā. Lai tiktu ārā no kameras, ir jāatslēdz divas dzelzs durvis, kas slēdzas no ārpuses. Ieslodzītajam nav iespējams patvaļīgi iziet arī no mācību klases. No kameras uz klasi un atpakaļ ieslodzītos ved uzraugi.

[4] Pārvalde tiesai sniegtajā rakstveida paskaidrojumā pieteikumu neatzīst, uzskata to par nepamatotu un iebilst pret pieteikumā norādīto, pamatojoties uz Lēmumā minētajiem argumentiem. Papildus Pārvalde paskaidro turpmāk norādīto.

[4.1] Pieteicēja norādītais attiecībā uz ieslodzīto atteikšanos no ārsta apmeklējuma vērtējams kritiski, jo tas nav balstīts ne uz vienu lietā esošu pierādījumu. Personāla trūkuma dēļ ieslodzīto izvešana uz Medicīnas daļu bieži vien notiek, vienlaikus izvedot divus vai trīs ieslodzītos no blakus kamerām. 2013.gada 7.janvārī pastāvēja iespēja vienlaikus izvest gan pieteicēju, gan ieslodzītos no 124. un 126.kameras. Līdz ar to nav pamata uzskatīt, ka atbildīgā amatpersona, 2013.gada 7.janvārī izvedot ieslodzīto no blakus kameras, atteicās izvest pieteicēju. Nav iegūti pierādījumi, ka kāda Brasas cietuma amatpersona būtu sniegusi nepatiesu informāciju. Turklāt pieteicējs tiesai un Pārvaldei sniedzis pretrunīgu informāciju, proti, apstrīdēšanas iesniegumā pieteicējs norāda, ka saslimis 2013.gada 7.janvārī, bet iesniegumu ar lūgumu nodrošināt pieņemšanu pie ārsta nodevis 2013.gada 8.janvārī un atkāroti 9.janvārī, savukārt pieteikumā pieteicējs norāda, ka pirms atkārtotā iesnieguma ir gaidījis divas dienas, uzverot, ka saslimis jau 6.janvārī, bet iesniegumu nodevis 7.janvārī. Tādējādi pieteicējs cenšas maldināt tiesu un pielāgoties situācijai. Pieteicēja 8.janvāra iesniegumā nav minēts, ka pieteicējs iepriekš netika izsaukts uz Medicīnas daļu vai tas, ka pieteicējs iesniegumu iesniedz atkārtoti.

[4.2] 2013.gada 8.janvārī pulksten 8.00 pieteicējs cietuma administrācijai iesniedza iesniegumu nosūtīšanai Rīgas Modes profesionālajai vidusskolai ar lūgumu atskaitīt viņu no skolēnu saraksta. Tādējādi pieteicējam jau 8.janvārī no paša rīta bija nodoms skolu vairs neapmeklēt.

Motīvu daļa

[5] Tiesa konstatē, ka ar Brasas cietuma priekšnieka 2013.gada 15.janvāra lēmumu „Par soda piemērošanu notiesātajam" pieteicējam piemērotais disciplinārsods – izteikt rājienu – ir izpildīts 2013.gada 15.janvārī. Savukārt ar Lēmumu piemērotais disciplinārsods atzīts par tiesisku.

Administratīvā lieta ir ierosināta par Lēmuma atcelšanu. Tomēr, ievērojot, ka lēmums par disciplinārsoda piemērošanu ir izpildīts un tiesa nevar atcelt lēmumu, kas ar tā izpildi ir zaudējis spēku, tiesa atzīst, ka pieteikuma priekšmets ir precizējams par Lēmuma atzīšanu par prettiesisku.

Tādējādi lietas izskatīšanas gaitā tiesa vērtēs, vai disciplinārsods – izteikt rājienu – pieteicējam bijis piemērots tiesiski.

[6] Pārbaudījusi lietas materiālus un izvērtējusi administratīvā procesa dalībnieku rakstveidā norādītos argumentus, tiesa atzīst, ka pieteicēja pieteikums ir apmierināms.

[7] Tiesa no lietas materiāliem konstatē turpmāk norādītus faktus un apstākļus.

[7.1] Ar Brasas cietuma priekšnieka 2010.gada 21.septembra rīkojuma Nr.69 1.pielikumu noteikta Brasas cietuma notiesāto dienas kārtība (I korpusa notiesātiem zemākajā pakāpē, I un II korpusa šūšanas cehā strādājošajiem notiesātajiem zemākajā pakāpē). Saskaņā ar noteikto kārtību notiesātajiem, kas nestrādā, vai strādā šūšanas ražotnē 2.maiņā, mācību laiks noteikts no pulksten 09.00 līdz 12.00 un no pulksten 13.00 līdz 16.00 *(lietas 34.lapa)*.

[7.2] 2010.gada 7.oktobrī pieteicējs ar parakstu apliecinājis, ka ir iepazīstināts ar Brasas cietuma iekšējās kārtības noteikumiem, dienas kārtību, drošības tehnikas un ugunsdrošības noteikumiem un viņam ir izskaidrotas tiesības un pienākumi. Tāpat pieteicējs apliecinājis, ka ir brīdināts par to, ka par noteiktās kārtības pārkāpumiem tiks disciplināri sodīts *(lietas 35.lapa)*.

[7.3] 2012.gada 18.jūlijā pieteicējs ar iesniegumu vērsies pie Rīgas Stila un modes profesionālās vidusskolas direktores, lūdzot uzņemt viņu Rīgas Stila un modes profesionālās vidusskolas profesionālās kvalifikācijas izglītības programmā ar iegūstamo kvalifikāciju „Drēbnieks". Parakstot iesniegumu, pieteicējs ir apņēmies izpildīt izglītojamā pienākumus *(lietas 36.lapa)*.

[7.4] 2012.gada 28.oktobrī Rīgas Stila un modes profesionālās vidusskolas direktore apstiprinājusi II pusgada stundu sarakstu Brasas izglītības sektorā 2012./2013.mācību gadā 65./66.grupai, saskaņā ar kuru laikā no 2013.gada 7.janvāra līdz 2013.gada 11.janvārim paredzētas nodarbības *(lietas 37.lapa)*.

[7.5] 2013.gada 7.janvāra talonā notiesāto izvešanai no kameras uz Cietuma Medicīnas daļu norādīts, ka pieteicējs 2013.gada 7.janvārī iekļauts notiesāto sarakstā izvešanai no kameras Nr./kameras numurs/ uz Cietuma Medicīnas daļu, no kā 2013.gada 7.janvārī atteicies *(lietas 46.lapa)*.

[7.6] 2013.gada 8.janvārī pieteicējs sastādījis Medicīnas daļai adresētu iesniegumu, kurā lūgts pieņemt pieteicēju sakarā ar veselības stāvokļa pasliktināšanos *(lietas 41.lapa)*.

[7.8] 2013.gada 8.janvarī Brasas cietuma uzraudzības daļas jaunākais inspektors sastādījis ziņojumu „Par notiesātā disciplīnas pārkāpumu", kurā norādīts, ka pieteicējs 2013.gada 8.janvārī pulksten 13.05 neatradās vietā, kurā viņam saskaņā ar noteikto dienas kārtību un apstiprinātajiem skolnieku sarakstiem bija jābūt – 118.klasē, tādējādi pārkāpjot Noteikumu Nr.423 44.1. un 45.1.apakšpunktā noteiktās prasības.

Ziņojuma sadaļā „Notiesātā paskaidrojums" pieteicējs norādījis, ka 2013.gada 8.janvārī viņš gaidīja izsaukumu pie ārsta, jo dēļ radikulīta ļoti sāpēja mugura, līdz ar ko viņš nevarēja staigāt. 2013.gada 7.janvārī pieteicējs uzrakstīja iesniegumu, lai tiktu pie ārsta, bet vēl nav izsaukts. Jaunākais inspektors nepārbaudīja iemeslu, kādēļ pieteicējs nav skolā.

2013.gada 9.janvarī ziņojuma sadaļā „Sociālās rehabilitācijas daļas vecākā inspektora izziņa par iepriekš pieļautajiem pārkāpumiem un uzliktajiem sodiem" norādīts, ka pieteicējs sodīts 10 reizes. Pēdējie sodi: 2012.gada 12.septembrī par neatrašanos skolas nodarbībā izteikts brīdinājums, 2012.gada 21.septembrī par atrašanos neatļautā vietā izteikts rājiens, 2012.gada 6.decembrī par atteikumu izpildīt darbinieka prasību ievietots soda izolatorā uz 5 diennaktīm, 2013.gada 8.janvārī par to, ka gulēja zem segas, izteikts brīdinājums.

2013.gada 9.janvarī ziņojuma sadaļā „Sociālās rehabilitācijas daļas vecākā inspektora priekšlikums, citas atzīmes" norādīts, ka 2013.gada 7.janvārī pieteicējs atteicies no ārsta apmeklējuma, 2013.gada 7.janvārī pieteicējs Medicīnas daļā nav bijis, gultas režīms nav noteikts. Ieteikts izteikt rājienu.

2013.gada 11.janvarī Brasas cietuma priekšnieka vietniece ziņojuma sadaļā „Priekšnieka vietnieka priekšlikums, citas atzīmes" norādījusi, ka piekrīt rājiena izteikšanai *(lietas 31.lapa)*.

[7.9] 2013.gada 9.janvāra talonā notiesāto izvešanai no kameras uz Cietuma Medicīnas daļu norādīts, ka pieteicējs 2013.gada 9.janvārī no kameras Nr./kameras numurs/ izvests uz Medicīnas daļu *(lietas 45.lapa)*.

[7.10] Pamatojoties uz pieteicēja 2013.gada 8.janvāra iesniegumu, ar Rīgas Stila un modes profesionālās vidusskolas direktores 2013.gada 25.janvāra rīkojumu Nr.11a „Par atskaitīšanu" pieteicējs no 2013.gada 25.janvāra atskaitīts no izglītojamo audzēkņu skaita *(lietas 38.lapa)*.

[7.11] 2013.gada 30.janvāra izziņā Brasas cietuma ārsts norādījis, ka 2013.gada 7.janvārī pieteicējs atteicās no Medicīnas daļas apmeklējuma. 2013.gada 9.janvārī pieteicējs apmeklēja psihiatru ar sūdzībām par sāpēm mugurā un kājā. Bija atbrīvots no mācībām

no 2013.gada 9.janvāra līdz 11.janvārim, kad bija noteikts gultas režīms. 2013.gada 8.janvārī nebija atbrīvots no mācībām *(lietas 33.lapa)*.

[7.12] 2013.gada 6.februāra vēstulē Nr.2/2-531 „Par informācijas sniegšanu sakarā ar notiesātā /pers. C/ iesniegumu" Brasas cietuma priekšnieks informējis Pārvaldi, ka zemākās soda izciešanas režīma pakāpes notiesātie Medicīnas daļu apmeklē pēc brīvā formā uzrakstīta iesnieguma par pieņemšanu pie ārsta vai ārsta palīga. Pieprasījumus no rīta saņem dežuranti un iesniedz Medicīnas daļā, kas sastāda notiesāto sarakstu izvešanai no kameras uz Medicīnas daļu un iesniedz to cietuma priekšnieka dežūrējošam palīgam, kurš ir atbildīgs par notiesāto izvešanu no kameras uz Medicīnas daļu. Ieslodzītie ar akūtām problēmām Medicīnas daļā tiek pieņemti nekavējoties pēc dežuranta telefoniskas informācijas. Atbrīvot notiesātos no mācībām pēc medicīniskām indikācijām ir tiesīgi medicīnas daļas darbinieki – medmāsa, ārsta palīgs, ārsts. 2013.gada 8.janvārī pieteicējs nav vērsies Medicīnas daļā ar sūdzību par sliktu veselības stāvokli, līdz ar to šajā datumā no mācībām atbrīvots nebija. 2013.gada 9.janvārī ārste psihiatre, veicot pieteicēja apskati, nozīmēja ārstēšanu un gultas režīmu no 2013.gada 9.janvāra līdz 2013.gada 11.janvārim *(lietas 30.lapa)*.

[7.13] 2013.gada 8.marta vēstulē Nr.2/6-1053 „Par papildus informācijas sniegšanu" Brasas cietuma priekšnieks informējis Pārvaldi, ka 2013.gada 7.janvāra rītā skaitliskās pārbaudes laikā pieteicējs izteica mutisku lūgumu par viņa izvešanu pie ārsta, līdz ar ko viņš tika iekļauts notiesāto sarakstā, kuri 2013.gada 7.janvārī bija jāizved uz Medicīnas daļu. Pieteicējs no ārsta apmeklējuma atteicās. 2013.gada 9.janvārī no rīta Sociālās rehabilitācijas daļas vecākais inspektors saņēma pieteicēja 2013.gada 8.janvāra iesniegumu un personīgi nodeva to Medicīnas daļai. Tūlīt pēc iesnieguma saņemšanas pieteicējs tika iekļauts notiesāto sarakstā izvešanai no kameras uz Medicīnas daļu. 2013.gada 9.janvārī pieteicējam veikta ārsta apskate *(lietas 39.lapa)*.

[7.14] 2013.gada 8.martā Brasas cietuma Sociālās rehabilitācijas daļas vecākais inspektors sastādījis ziņojumu, kurā norāda, ka 2013.gada 9.janvārī no rīta saņēma pieteicēja 2013.gada 8.janvāra iesniegumu, kas adresēts Medicīnas daļai, ar lūgumu pieņemt viņu pie ārsta sakarā ar veselības stāvokļa pasliktināšanos. Tajā pašā dienā iesniegums nodots Medicīnas daļai *(lietas 40.lapa)*.

[7.15] Brasas cietuma Uzraudzības daļas priekšnieks sastādījis dokumentu „Papildus informācija par /pers. C/ 2013.gada 07.janvārī konstatēto pārkāpumu", kurā norāda, ka Brasas cietuma 1.korpusā esošie notiesātie darbinieku trūkuma dēļ uz Medicīnas daļu tiek pavadīti uzreiz pa diviem vai trīs (iepriekš izvērtējot drošības un izolācijas nepieciešamības apsvērumus). 2013.gada 7.janvārī uz Medicīnas daļu no 1.korpusa 3.stāvā bija iespēja izvest trīs notiesātos, no kuriem izvešanas brīdī uz Medicīnas daļu piekrita aiziet tikai viens notiesātais *(lietas 42.lapa)*.

[8] Tiesa konstatē, ka lietā nav strīda par to, ka pieteicējs 2013.gada 8.janvārī nav atradies 118.klasē. Lietā strīds ir par to, vai ņemot vērā visus apstākļus konkrētajā gadījumā disciplinārsods piemērots pamatoti.

[9] Latvijas Sodu izpildes kodeksa 71.panta pirmā daļa paredz, ka, uzliekot sodu, ievēro, kādos apstākļos pārkāpums izdarīts, notiesātā uzvedību pirms pārkāpuma, agrāk uzlikto sodu skaitu un raksturu, kā arī viņa paskaidrojumus par pārkāpuma būtību. Uzliktajam sodam jāatbilst notiesātā izdarītā pārkāpuma smagumam un raksturam.

Lēmums par disciplinārsoda uzlikšanu saskaņā ar Administratīvā procesa likuma 65.panta ceturto daļu ir brīvais administratīvais akts, proti, iestādei ir tiesības izlemt, vai disciplinārsodu piemērot, un tā piemērošanas gadījumā ir tiesības izvērtēt, kāds sods būtu atbilstošs.

[10] Tiesa konstatē, ka Lēmumā ir vērtēta gan piemērotā soda lietderība, gan samērīgums. Taču, tiesas ieskatā, šī izvērtēšana bijusi kļūdaina, jo nav ņemti vērā un izvērtēti, vismaz Lēmumā nav atspoguļoti, lietā nozīmīgi apstākļi, proti apstākļi, kādos pārkāpums izdarīts.

Lēmumā konstatēts, ka pieteicējs pieļāvis soda izciešanas režīma pārkāpumu, kas izpaudās kā noteiktās dienas kārtības neievērošana, proti, būdams iesaistīts mācībās, pieteicējs bez attaisnojoša iemesla neapmeklēja mācību stundas.

Kā izriet no 2013.gada 8.janvāra ziņojuma par notiesātā disciplīnas pārkāpumu, 2013.gada 8.janvārī plkst.13.05 konstatēts, ka pieteicējs neatrodas 118.klasē. Pieteicējs 2013.gada 8.janvārī sniedzis paskaidrojumu, ka viņam ļoti sāpējusi mugura un viņš nav varējis staigāt. Pieteicējs arī norādījis, ka nav pārbaudīts iemesls, kāpēc pieteicējs nav skolā.

Lēmumā ir analizētas pretrunas attiecībā uz pieteicēja norādīto par ārsta apmeklējumu un secināts, ka 2013.gada 8.janvārī iesniedzējam nebija attaisnojoša iemesla mācību stundas neapmeklēšanai.

Tiesa ņem vērā, ka no 2013.gada 9.janvāra pieteicējam bija nozīmēts gultas režīms pēc tam, kad 2013.gada 9.janvārī pieteicējs bija apmeklējis ārstniecības personu. Ja pieteicējam 2013.gada 9.janvārī bija nozīmēts gultas režīms, ir pat ļoti iespējams, ka arī jau 2013.gada 8.janvārī pieteicēja veselības stāvoklis bija slikts. Proti, pastāv iemesls piešķirt ticamību pieteicēja norādītajam, ka 2013.gada 8.janvārī viņam sāpējusi mugura un viņš nav varējis pastaigāt.

Ne no 2013.gada 8.janvāra ziņojuma par notiesātā disciplīnas pārkāpumu, ne citiem dokumentiem lietā nav konstatējams, kāda bijusi pieteicēja pašsajūta 2013.gada 8.janvārī, kad tika konstatēts, ka viņš neatrodas 118.klasē, šis jautājums nav analizēts arī Lēmumā. Līdz ar to tiesai nav pamata pilnībā apšaubīt pieteicēja norādīto, ka 2013.gada 8.janvārī viņš nav varējis pastaigāt. No lietas materiāliem nav konstatējams pretējais, proti, ka pieteicējs 2013.gada 8.janvārī juties labi, nav sūdzējies par muguras sāpēm, kādēļ tiesa varētu secināt, ka pieteicēja norādītais neatbilst patiesībai. Turklāt arī pats pieteicējs jau uzreiz 2013.gada 8.janvāra paskaidrojumos ir norādījis, ka nav pārbaudīts iemesls, kāpēc pieteicējs neatrodas skolā, kas atbilst patiesībai, jo ne no viena lietā esošā dokumenta nav konstatējams, ko pieteicējs 2013.gada 8.janvārī brīdī, kad viņš nav atradies 118.klasē, ir darījis un kāda ir bijusi viņa pašsajūta.

Ja pieteicējam 2013.gada 9.janvārī ir bijis pamats nozīmēt gultas režīmu, tiesas ieskatā, secinot, ka pieteicējs nav apmeklējis mācību stundas bez attaisnojoša iemesla, bija pamats izvērtēt, vai pieteicēja veselības stāvoklis jau 2013.gada 8.janvārī nevarēja būt par iemeslu, kāpēc pieteicējs objektīvu apstākļu dēļ nav aizvests uz mācībām.

Tas vien, ka oficiāli no mācībām pieteicējs ir bijis atbrīvots tikai no 2013.gada 9.janvāra, tiesas ieskatā, konkrētajā gadījumā nav pietiekams pamats, lai secinātu, ka 2013.gada 8.janvārī pieteicējs ļaunprātīgi pārkāpis noteikto dienas režīmu, neapmeklējot mācības.

Piemērojot pieteicējam disciplinārsodu, bija nepieciešams izvērtēt, vai tā piemērošana ir samērīga. Ņemot vērā, ka lietas apstākļi kopumā, sevišķi ņemot vērā, ka pieteicējam nākamajā dienā ir bijis nozīmēts gultas režīms, liecina par to, ka pieteicēja veselības stāvoklis varēja būt objektīvs iemesls tam, kāpēc pieteicējs 2013.gada 8.janvārī nav atradies mācībās. Tā kā no Lēmumā vērtētajiem apstākļiem ir izdarāms secinājums, ka pieteicēja veselības stāvoklis varēja būt tāds, kādēļ viņš objektīvu iemeslu dēļ 2013.gada 8.janvārī nav varējis būt mācībās, ir pamats atzīt, ka šādā gadījumā piemērotais disciplinārsods nav samērīgs.

[11] Tiesai gan arī nav pamata nepiešķirt ticamību tam, ka pieteicējs 2013.gada 7.janvārī ir atteicies no ārsta apmeklējuma. Taču tai pašā laikā, kā jau tiesa iepriekš secināja, lietas apstākļi kopumā liecina, ka pieteicējam ir bijušas veselības problēmas jau 2013.gada 8.janvārī, līdz ar to, ja arī pieteicējs nav laicīgi izmantojis iespēju informēt par nepieciešamību apmeklēt ārstu un jau 2013.gada 8.janvārī saņemt atbrīvojumu no mācībām, tas tomēr nebūtu par pamatu, lai secinātu, ka pieteicējs bez attaisnojoša iemesla nav apmeklējis mācības. No Brasas cietuma 2013.gada 30.janvāra izziņas, ko sastādījis ārstējošais ārsts, nav secināms, ka gultas režīms pieteicējam nozīmēts tikai dēļ sāpēm mugurā 2013.gada 9.janvārī un ka 2013.gada 8.janvārī pieteicējam nevarēja sāpēt mugura. Iespējams, ka pieteicējs tiešām novēloti informējis par nepieciešamību apmeklēt ārstu, un nav strīda, ka 2013.gada 8.janvārī pieteicējam nebija atbilstoša atbrīvojuma no mācībām, tomēr tiesa neuzskata, ka konkrētajā situācijā būtu pietiekami tikai formāli konstatēt, ka atbrīvojums no mācībām nav bijis, ja pats pieteicējs sniedzis paskaidrojumu par sāpošo muguru, kas arī apstiprinājies ar to faktu, ka nākamajā dienā pieteicējam noteikts gultas režīms.

[12] Ņemot vērā šajā spriedumā konstatēto un secināto, tiesa atzīst, ka disciplinārsods pieteicējam piemērots, neizvērtējot pilnībā apstākļus, kādos pārkāpums izdarīts. Lēmumā nav vērtēts samērīgums disciplinārsoda uzlikšanai, ņemot vērā pieteicēja norādīto par sāpēm mugurā un nespēju pastaigāt un to, ka pieteicējam nākamajā dienā ir bijis noteikts gultas režīms. Tādējādi Lēmums nav atzīstams par tiesisku.

[13] Saskaņā ar Administratīvā procesa likuma 126.panta otro daļu, ja pieteicējs no valsts nodevas samaksas bijis atbrīvots un pieteikums pilnībā vai daļēji apmierināts, valsts nodevu piespriež no atbildētāja.

Ar Administratīvās rajona tiesas tiesneses 2013.gada 2.maija lēmumu pieteicējs atbrīvots no valsts nodevas samaksas.

Ņemot vērā iepriekš minēto, valsts nodeva 28,46 *euro* apmērā piespriežama no atbildētāja.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Administratīvā procesa likuma 126.panta otro daļu, 246.-251., 289.-291.pantu, Latvijas Sodu izpildes kodeksa 71.panta piekto daļu, Administratīvā rajona tiesa

nosprieda

apmierināt /pers. C/ pieteikumu.

Atzīt par prettiesisku Ieslodzījuma vietu pārvaldes 2013.gada 15.marta lēmumu Nr.1/6.2-M/364 „Par piemērotā disciplinārsoda apstrīdēšanu".

Uzlikt pienākumu Latvijas Republikai atlīdzināt par labu valsts budžetam valsts nodevu 28,46 *euro* apmērā.

Spriedums nav pārsūdzams.

Spriedums sastādīts 2014.gada 17.janvārī.

Tiesnese K.Brokane